

שם המרצה: ד"ר דוד ענקי

שם הקורס: שיטות מחקר וניסויית

קוד קורס: 60-215-01

סוג הקורס: הרצאה

שנת לימודים: תשע"ט סמסטר: שנתי היקף שעות: 2 ש"ס.

א. מטרת הקורס:

(א) להקנות עקרונות ומושגי יסוד בשיטות המחקר הננקטות בפסיכולוגיה.

(ב) להקנות כלים בסיסיים לתכנון ובצוע מחקר בפסיכולוגיה.

ב. תיאור הקורס:

בסמסטר הראשון מוקדשות ההרצאות להיבטים תיאורטיים ומעשיים של השיטה הניסויית. במסגרתן לומד הסטודנט להכיר את המתודה המדעית, אתיקה מקצועית, מושגי יסוד בעריכת ניסויים, תיאוריות והשערות, תכנוני ניסוי בסיסיים (חד-משתניים ורב משתניים; תוך-נבדקים ובין-נבדקים), בקרה על משתנים חיצוניים. בסמסטר השני לומד הסטודנט להכיר שיטות מחקר אחרות הננקטות בשדה כדרך לאיסוף נתונים ופירושים. נדונים מערכי מחקר דמויי-ניסוי, הסקר, הראיון, מדידה, מהימנות, תוקף, ושיטות דגימה. כמו כן נתרגל קריאה ביקורתית של מאמרי מחקר.

מהלך השיעורים:

הוראה פרונטלית מלווה במצגות המצויות באתר הקורס באינטרנט. עזרי עזר נוספים כדוגמת סרטונים וראיונות.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	הגישה המדעית (א)	יחידה 1 באו"פ	גישות לאיסוף מידע, הטיות
2	הגישה המדעית (ב)	מאמרו של פופר: מדע, פסידו-מדע וההינתנות להפרכה.	עקרון ההפרכה של פופר, מטרות הגישה המדעית, סוגי מחקר.
3	המתודה המדעית (ג)	יחידה 1 באו"פ	שלבי החקירה המדעית,
4	השערות ותיאוריות	המפל: חקירה מדעית: המצאה ובחינה	אינדוקציה ודדוקציה, היסק דדוקטיבי תקף ולא תקף, תיאוריה וקריטריונים להערכתה.
5	משתנים	יחידה 2 באו"פ	משתנה תלוי וב"ת, מונח תיאורטי, הגדרה אופרציונלית, יחסים בין משתנים.
6	סיבתיות ומערך מתאמי	יחידה 2 באו"פ	
7	מערך מחקר ניסויי	יחידה 2 באו"פ	
8	מדידה ומהימנות (א)	יחידה 3 באו"פ	
9	מדידה ומהימנות (ב)	יחידה 3 באו"פ	
10	תוקף (א)	יחידה 3 באו"פ	תוקף תוכן, תוקף מבנה, תוקף נראה.
11	תוקף (ב)	יחידה 3 באו"פ	תוקף מבחין, תוקף מתכנס, מטריצה מרובת תכונות מרובת שיטות.
12	תוקף פנימי והאיומים עליו	יחידה 6 באו"פ	
13	תוקף חיצוני ותוקף המסקנה הסטטיסטית	יחידה 6 באו"פ	
14	אתיקה		
15	מערכי ניסוי (א)	יחידה 6 באו"פ	
16	מערכי ניסוי (ב)	יחידה 6 באו"פ	מערכי ניסוי שגויים ואמיתיים.
17	מערכים דמויי ניסוי	יחידה 6 באו"פ	
18	מערכי ניסוי מורכבים	יחידה 6 באו"פ	
19	סקרים (א)	יחידה 5 באו"פ	

	יחידה 5 באו"פ	סקרים (ב)	20
	יחידה 5 באו"פ	בניית שאלון	21
ליקרט, תורסטון, בוגרדוס.	יחידה 5 באו"פ	סילום וסולמות (א)	22
גוטמן הדיפרנציאל הסמנטי	יחידה 5 באו"פ	סילום וסולמות (ב)	23
	יחידה 4 באו"פ	תצפית	24

ג. דרישות קדם: מבוא לסטטיסטיקה.

ד. חובות / דרישות / מטלות: אין.

ה. מרכיבי הציון הסופי :

הציון בקורס שיטות מחקר מתבסס על מבחן רב-ברירתי שיערך בסוף השנה (70%) והגשת העבודות בתרגילים (30%).

ו. רשימת קריאה:

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

יחידות 1-6 בקורס של האוניברסיטה הפתוחה "שיטות מחקר במדעי החברה".

פרקי קריאה נבחרים.

חומר מחייב למבחנים:

מצגות השיעורים וחומר הקריאה.